

Ольга Дубчак

ЧУТИ УКРАЇНСЬКОЮ

У світі звукі[ў] і букв

УДК 811.161.2'34

Д79

Дубчак Ольга

Д79 Чути українською. У світі звукі[у] і букв / Ольга Дубчак. – Київ : Віхола, 2023. – 200 с. – (Серія «Наукпоп»).

ISBN 978-617-7960-07-1

Чи знаєте ви, що голосних в українській мові приблизно в п'ять разів менше, ніж приголосних? Чи чули ви про нескладотворчі звуки? А про літеру Шредінгера? Чи відомо вам, що шиплячі постійно мімікрують під інші приголосні української мови?

Якщо чесно: ви все це знаєте. І навіть якщо вам здається, що ви гадки не маєте, за яким принципом слід вимовляти ті чи інші звуки, ваші мовна свідомість і мовленнєвий апарат роблять це бездоганно.

Книжка «Чути українською» не змушуватиме вас учити правила чи зубрити мовні закони. Це вже робила колись ваша вчителька української мови та літератури. Завдання книжки – пояснити, за якими правилами й закономірностями працює звукова система, а ще – чому наша абетка майже досконала. І, звісно, переконати вас, що українська мова – це надзвичайно цікаво, легко і місцями навіть корисно.

УДК 811.161.2'34

Усі права застережено. Будь-яку частину цього видання в будь-якій формі та будь-яким способом без письмової згоди видавництва і правовласників відтворювати заборонено.

785302

Науково-популярне видання

ISBN 978-617-7960-07-1

© Ольга Дубчак, 2020
© Ольга Дубчак, фото та ілюстрації, 2020
© Олена Каньшина, обкладинка, 2020
© ТОВ «Віхола», виключна ліцензія на видання, оригінал-макет, 2021

Зміст

Передмова	13
Вступ	16
Частина 1	
Голосні звуки української мови	
Розділ 1. Як чуємо, так і пишемо (майже)	33
Розділ 2. Місце під сонцем. Наголос	62
Розділ 3. Милозвучності ніхто не скасовував	71
Частина 2	
Приголосні звуки української мови	
Розділ 4. Долаємо всі перешкоди (майже)	83
Розділ 5. Літера Шредінгера. М'який знак	139
Розділ 6. Твердість характеру. Апостроф	151
Розділ 7. Хто сьогодні чергує?	160
Післямова	170
Подяки	173
Література	175
Бонус	
Мовний патруль	183
Дев'ять золотих правил успішного вивчення української мови	187